

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри іноземної
філології, українознавства та
соціально-правових дисциплін
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.
Зав. кафедри

_____ С. А. Остапенко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ЛАТИНСЬКА МОВА»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Фурт Д. В.
ст. викладач кафедри
іноземної філології,
українознавства та соціально-
правових дисциплін

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 035 «Філологія»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	2
Лекції, годин	-
Практичні / семінарські, годин	40
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	80
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,7
самостійної роботи студента	5,3
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль: надання базових знань з граматики латинської мови, розвиток наукового підходу до сучасних мов, розширення лінгвістичного і культурологічного кругозору студентів, розуміння лінгвістичних і літературознавчих термінів, міжнародної наукової та політичної термінології, надання базових відомостей з історії та культури античного світу. Загальнолінгвістичне та загальнокультурне значення латинської мови робить її вивчення органічним елементом філологічної освіти.

Завдання:

- ознайомити з системою латинської мови;
- надати студентам теоретичні знання з фонетики, морфології, синтаксису латинської мови;
- навчити студентів читати, перекладати латинські тексти за допомогою словника, визначати граматичні форми в контексті та поза контекстом, виконувати граматичний аналіз речень, віднаходити відповідники граматичних конструкцій при перекладі;
- розвивати навички самостійної роботи з довідковою літературою, а саме зі словниками, граматичними довідниками, збірками латинських афоризмів;
- надати теоретичні знання з фонетики, морфології, синтаксису латинської мови;
- навчити читати, перекладати латинські тексти за допомогою словника,
- визначати граматичні форми в контексті та поза контекстом,

- виконувати граматичний аналіз речень;
- віднаходити відповідні граматичних конструкцій при перекладі;
- розвинути навички самостійної роботи з довідковою літературою, а саме зі словниками, граматичними довідниками, збірками латинських афоризмів;
- реалізувати загальнокультурне й естетичне виховання.

Предмет: латинська) мова.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Alphabetum Latinum (латинський алфавіт).
2. Правила читання та наголосу
3. Nomen substantivum (іменник)
4. Граматичні категорії іменника.
5. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників
6. Nomen substantivum (іменник)
7. Граматичні категорії іменника.
8. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників
9. Verbum (дієслово)
10. Praesens indicativi active et passivi
(теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів)
11. Verbum (дієслово)
12. Imperfectum et futurum I indicativi activi et passivi (минулий та майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів)
13. Nomen substantivum (іменник) III відміна іменників
14. Nomen adiectivum (прикметник)
15. Прикметники III відміни
16. Verbum (дієслово)
17. Часи системи perfectum (активний стан):
18. Perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi active
19. Nomen substantivum IV і V відміни іменників
20. Незмінні частини мови
21. Verbum (дієслово)
22. Часи системи perfectum (пасивний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi passivi
23. Verba deponentia et semideponentia (відкладні та напіввідкладні дієслова).
24. Verba anomala (неправильні дієслова)
25. Verba deponentia et semideponentia (відкладні та напіввідкладні дієслова).
26. Verba anomala (неправильні дієслова)
27. Nomen adiectivum (прикметник)
28. Gradus comparationis adiectivorum (ступені порівняння прикметників)
29. Nomen adiectivum (прикметник)
30. Gradus comparationis adiectivorum (ступені порівняння прикметників)

31. Nomen adiectivum (прикметник)
 32. Gradus comparationis adiectivorum (ступені порівняння прикметників)
 33. Verbum (дієслово)
 34. Неособові (іменні) форми дієслова: infinitivi, participia, gerundium et gerundivum
 35. Особливості латинського синтаксису: coniugatio periphrastica activa et coniugatio periphrastica passiva. Ablativus absolutus.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1: Фонетика та морфологія					
Тема 1. З історії розвитку латинської мови. Фонетика та графіка.	30		10		20
Тема 2. Система імен латинської мови.	40		14		26
Разом за змістовим модулем 1	70		24		46
Змістовий модуль 2: Морфологія та синтаксис					
Тема 3. Дієслово. Часи системи інфекта.	35		12		23
Тема 4. Синтаксис простого речення.	15		4		11
Разом за змістовим модулем 2	50		16		34
Усього годин	120		40		80

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид і тема заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття Латинський алфавіт. Правила читання та наголосу	2
2	Практичне заняття Іменник. Граматичні категорії іменника. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників.	4
3	Практичне заняття Іменник. III відміна іменників.	2
4	Практичне заняття IV і V відміни іменників. Незмінні частини мови.	2
5	Практичне заняття Прикметник. Займенник. Граматичні категорії прикметника. Прикметники I-II відміни. Займенники особові, зворотний, присвійні.	4
6	Практичне заняття Прикметник. Ступені порівняння прикметників.	4

7	Практичне заняття Прикметник. Прикметники III відміни.	2
8	Практичне заняття Займенники.	2
9	Практичне заняття Числівник.	2
10	Практичне заняття Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів.	2
11	Практичне заняття Дієслово. Минулий та майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів.	4
12	Практичне заняття Дієслово. Часи системи perfectum (активний стан).	2
13	Практичне заняття Часи системи perfectum (пасивний стан)	2
14	Практичне заняття Відкладні та напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова.	2
15	Практичне заняття Неособові (іменні) форми дієслова.	2
16	Практичне заняття Особливості латинського синтаксису.	2
Всього		40

5. Індивідуальні завдання

1. Переклад додаткових текстів.
2. Вивчення крилатих висловів, студентського гімну (Gaudeāmus), зразків античної латинської поезії.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Тема	Кількість годин сам. роботи	Зміст самостійної роботи	Зміст діагностики
Змістовий модуль 1: Фонетика та морфологія			
Тема 1. З історії розвитку латинської мови. Фонетика та графіка..	20	1. Виконання завдань та вправ Lextio 1, 2, 4, 6. 2. Вивчення лексичних одиниць та граматичних правил, передбачених темою. 3. Робота зі словниками, граматичними довідниками, інтернет-ресурсами. 4. Читання та переклад текстів.	1. Фронтальне та індивідуальне опитування. 2. Виконання поточних тестових завдань. 3. Написання словникового диктанту.
Тема 2. Система імен латинської	26	1. Виконання завдань та вправ Lextio 2, 3, 8, 15, 16.	1. Фронтальне та індивідуальне

мови.		2. Вивчення лексичних одиниць та граматичних правил, передбачених темою. 3. Робота зі словниками, граматичними довідниками, інтернет-ресурсами. 4. Читання та переклад текстів. 5. Виконання індивідуального завдання.	опитування. 2. Виконання поточних тестових завдань. 3. Аналіз тексту.
Разом за змістовим модулем 1.	46		
Змістовий модуль 2: Морфологія та синтаксис			
Тема 3. Дієслово. Часи системи інфекта.	23	1. Виконання завдань та вправ Lextio 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14. 2. Вивчення лексичних одиниць та граматичних правил, передбачених темою. 3. Робота зі словниками, граматичними довідниками, інтернет-ресурсами. 4. Читання та переклад текстів.	1. Фронтальне та індивідуальне опитування. 2. Виконання поточних тестових завдань. 3. Написання словникового диктанту.
Тема 4. Синтаксис простого речення.	11	1. Виконання завдань та вправ Lextio 15, 16, 18, 19, 20. 2. Вивчення лексичних одиниць та граматичних правил, передбачених темою. 3. Робота зі словниками, граматичними довідниками, інтернет-ресурсами. 4. Читання та переклад текстів. 5. Виконання індивідуального завдання.	1. Фронтальне та індивідуальне опитування. 2. Виконання поточних тестових завдань. 3. Аналіз тексту.
Разом за змістовим модулем 2.	34		
Усього годин	80		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
1. Знання базових лексико-семантичних структур латинської мови				+			+						
2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+		+	+		+		+	+	
3. Знання та розуміння граматики латинської мови							+						
4. Володіння базовою термінологією		+	+	+			+	+	+		+		
5. Здатність правильно вживати латинські терміни як усно так і письмово		+	+				+		+			+	

6. Вміння читати, перекладати латинські тексти	+		+	+		+	+	+				+
7. Вміння робити граматичний аналіз речень			+	+			+		+			
8. Здатність до самостійної роботи з довідковою літературою	+				+	+	+	+		+		+

8. Форми навчання

Практичні заняття, робота в групах, самостійна робота, індивідуальна робота.

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку за результатами змістових модулів (100 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Виконання практичних завдань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		2			
Тема 2	1	1	2			
Тема 3	1		2			
Тема 4	1		2			
Тема 5	1	1	4			
Тема 6	1	1	4			
Тема 7	1		2			
Тема 8	1	1	2			
Тема 9	1		2	5		
Разом змістовий модуль 1	9	4	22	5	10	50
Змістовий модуль 2						
Тема 10	1		3			
Тема 11	1	2	4			
Тема 12	1	1	3			
Тема 13	1		3			
Тема 14	1	1	3			
Тема 15	1	2	3			
Тема 16	1		3	5		
Разом змістовий модуль 2	7	6	22	5	10	50
Разом						100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни.
2. Тестові завдання для перевірки знань студентів.
3. Перелік тем індивідуальних завдань і рефератів.
4. Навчальна і наукова література.

12. Рекомендована література

Основна

1. Бабичев Н. Т., Боровский Я. М. Словарь латинских крылатых слов. - Москва: Русский язык, 2003. - 960 с.
2. Винничук Лидия. Латинский язык. Самоучитель для студентов гуманитарных факультетов университетов и педагогических вузов. - Москва : Высшая школа, 1980. - 325 с.
3. Гончарова Н.А. Латинский язык. - М., 1999.
4. Гончарова Н.А., Щербакова И. М. Из античной мудрости. - Мн., 1995.
5. Дворецкий И.Х. Латинско - русский словарь. - Москва: Русский язык. 1976. - 1096 с.
6. Жовківський А.М. та ін. Мудрість народна - мудрість міжнародна. Прислів'я, приказки, крилаті вислови та мовні звороти дев'ятьма мовами. - Чернівці: Рута, 2004. - 256 с.
7. Кобилянський Юліян. Латинсько-український словник. - Київ, 1998. - 710 с.
8. Козаржевский А. Ч. Учебник латинского языка. - М., Изд-во Моск. Унта, 1981. - 312 с.
9. Латинский язык: Учеб. для пед. ин-тов по спец. "Иностранный язык" /В.Н. Ярхо, Н.Л. Кацман и др.: под ред. В. Н. Ярхо, В. И. Лободы. - 7-е изд., стер. - Москва: Высшая школа. 2005. - 384 с.
10. Литвинов В.Д., Скорина Л.П. Латинська мова. Підручник для вузів. - К.: Вища школа, 1990. -247 с.
11. Маслюк В.П., Оленич Р.М. Латинська мова. - Львів : Вища школа,

1975. -215 с.

12. Морошану Л. І., Нікітіна І. В. Практичний курс латинської мови: Методичний посібник для спеціальності 6.030500 «Переклад» (в соавт. с Нікітіною І.В.) – Одеса, МГУ, 2012. - 56 с.

13. Морошану Л.І., Нікітіна І.В. Таблицы спряжения глаголов в латинском языке: Методическое пособие для студентов Международного гуманитарного университета. – Одесса, МГУ, 2013. – 36 с.

Додаткова

14. Петрова Г.В. Латинсько-український словотвірний словник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.

15. Петрученко О. Латинско-русский словарь. – М., 1994.

16. Покровская З. А., Кацман Н. Л. Латинский язык: Учебник для вузов (упражнения, тексты с методическими рекомендациями по их анализу и переводу). - М.: Высшая школа, 1987. – 368 с.

17. Ревак Н. Г., Сулим В.Т. Латинська мова. - Львів: ЛПУ ім. Івана Франка, 2002 - 240 с.

18. Розенталь И. С., Соколов В.С. Учебник латинского языка: для юридических вузов и факультетов. - М.: НОРМА, 2000. – 319 с.

19. Скорина Л.П., Чуракова Л.П. Латинська мова для студентів-юристів. – Київ: Вища школа, 1995. – 255 с.

20. Тананушко К.А. Lingua Latina: Учебник латинского языка. - Минск: Харвест, 2012. - 385 с.

21. Тарасова А. М. Словарь латинских юридических фраз и терминов. Одесса: Юридическая литература, 2003. – 42 с.

22. Тарасова Г. М. Навчальний посібник з латинської мови для студентів юридичних інститутів та факультетів ОНЮА (Практ. курс). – Одеса: Юридична література, 2004. – 96 с.

23. Яковенко Н. М., Трипуз В. М. Латинська мова. - Київ: Вища школа, 1993. – 359 с.

Інформаційні ресурси

1. Зарембо О. С. Латинский язык: учебно-метод. пос. для иностранных студентов вузов, обучающихся по специальности «Русская филология» / О. С. Зарембо, О. Г. Прокопчук ; под ред. Г. И. Шевченко. - Минск : БГУ, 2011. - 170 с. - режим

доступа: <http://prepod.nspu.ru/mod/resource/view.php?id=33605>

2. Риторика для Геренния. – Режим доступа:

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%8F

14. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80>